

Déli Hírlap

SZERDA, 1931. JANUÁR 28.

TIMISOARA—TEMESVÁR, VII. ÉVF. 21. SZÁM

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPI LAP

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE Dⁿ

Háboruk alkonya

Irta: OEXEL RÓNAY M. br.

Amióta emberek lakják a földet, nem fertek össze sem egyesek, sem családok, sem országok. Örökké fognak is tusakodni, amíg egynél több ember fog ezen a világon létezni. Hanem e téren a legnagyobb siker eddig a huszadik század elejének jutott: előbb fegyveresen, szembe állította csaknem az egész világot, azután — a kultúra nagyobb feldiesérésére — rászabadította egyik részét a másik részre. És ez nagyon nagy érdem, mert ezáltal megtanította az emberiséget, hogy létezik a háborúnak egyetlen biztos ellenszere: az, hogy megszünt üzlet lenni.

Amíg hajdanta emberek küzdöttek, emberek ellen — korszakok szerint: ököllel, kőszerszámmal, bronzfegyverrel, vassal, acéllal, nyilakkal. — addig aránylag kevés költséget igényeltek a háborúk. Az emberáldozatot sohasem számították az anyagi veszteségek közé. Mikor aztán feltalálták a puskaport, elkezdtek egymásra lövöldözni. Nyakra-főre gyártották az egyre tökéletesedő löszerszámot, hogy mentől távolabbról, mentől rövidebb idő alatt, mentől számosabb felebarátot küldhessenek a másvilágra. Ettől egyre fokozottabb mértékben drágult a háborúk viselése, de nem annyira, hogy a vesztesek kárpótlást fizetni képesek ne lettek volna.

A lezajlott világháboruban az újkori kulturigényeknek nem ment elég tömegesen és elég gyorsan az öldöklés, gázokat, megsemmisítő gépeket is kénytelenek voltak kielégítésük végett hadba vinni. A költségek megfizethetetlen összegekre szaporodtak. A világbéke megkötése óta annyira tökéletesedett a háború technikája, hogy nagy sokaságokat egyszerre legyilkoló gázokat, mérges felhőket, láthatatlan halálsugarakat és más egyéb titkolt vívmányokat fognak mérhetetlen távolságokról a harcoló óriási tömegek támogatására küldeni. Így a jövő háborúk költségei hatványosan megfizethetetlenek lesznek.

Hajdan a háborúhoz személyes hártorság kellett, az utóbbiban csupán tömeghalálra elszántság volt szükséges, a jövőben meg mindez nem kell. Úgy fognak ezután a háborúkban elpusztulni az emberek, hogy se nem látnak, se nem hallanak, sem észre nem vesznek semmit. És nemcsak a háborúvontak, hanem — esetleg azoknál még nagyobb mértékben — a mögöttes területek lakói is. A háború csinálóit, még a háborún hizókat sem véve ki.

Ezeknek ez nem lesz üzlet. Amint ma már nem üzlet nekik az a bolond

Politikai bál éjféle szenzációja két érdekes nyilatkozat volt

A Chemarea, a nemzeti parasztpárt erdélyi és bánági ifjúsági szervezete, Kolozsvárott ezidén is megrendezte szokásos bálját, amelynek mint minden évben, ezúttal is nagy politikai jelentősége volt. A bál, amely fényes külsőségek között hajnalig tartott, kitűnően sikerült és azon nemcsak a kolozsvári román társadalom színe-java, Erdély és a Bánág román-ságának legkitűnőbb képviselői vettek részt, hanem megjelentek Mihálache, a nemzeti parasztpárt alelnöke, Madgearu földművelésügyi, Voicu Nitescu igazságügyminiszter, Tilea miniszterelnökségi államtitkár és Vaida Sándor volt belügyminiszter is. Az éjféle szünet alkalmával az egyes miniszterek közül politikai csoportok képződtek és a miniszte-

rek mindegyike nyilatkozott. Madgearu ezeket mondotta:

— A kormány helyzete szilárd. Bármit is mondanak az ellenzéki pártok, az mind csak jámbor chajtas. A kormány minden ellentétes találgatás ellenére szilárdan a helyén marad. A mai körülmények között azonban a világ egyetlen államában sem lehet hosszú évekre terjedő gazdasági programot előkészíteni. Ma bármilyen gazdasági konstelláció egyik napról a másikra a legkönnyebben megváltozhatnak és a helyzetszabta szükségesség diktálja a kormány lépéseit. Tehát fantasztikus dolog öt évre terjedő gazdasági programról beszélni.

Az egyik újságíró Vaida Sándor véleményét kérte ki a politikai helyzetről. Vaida barátaival az egyik asztalnál borozgatott és az

ekszminiszter így nyilatkozott:

— Argetoianu állítólag kijelentette, hogy február hatodikáig létrehozza kormányát, amely a pártok felett fog állani. Ehhez csak az a megjegyzésem, hogy Argetoianunak ez a kijelentése, mint annyi más, Argetoianura vall. Ettől a kijelentéstől a nemzeti parasztpárt kormánya nyugodt lehet.

A miniszterek az esti gyorsvontattal visszautaztak Bukarestbe. Madgearunak az öt éves gazdasági programról szóló kijelentése még vihart idéz elő. A terv ugyanis Manolescu Mihály ipari és kereskedelemügyi minisztertől ered és kérdés, vajjon Manolescu egyse-riően napirendre tér-e majd Madgearu kézzelgintó kijelentései felett.

Lassan derengeni kezd

és az a köd, amely a háboru után Európára borult, már tisztulóban van — mondta Bethlen István gróf magyar miniszterelnök

Bethlen István gróf magyar miniszterelnök vasárnap délelőtt Bécsbe utazott. Kisérétében volt Csáky István gróf külügyi sajtófőnök, valamint Apor Gábor báró külügyminiszteriumi politikai osztályvezető. Társaságában volt ezenkívül Galice budapesti osztrák követ is. A bécsi Sonn- und Montagzeitung egyik szerkesztője Bethlen elé utazott. Bethlen az osztrák újságírót fogadta a vonaton és nyilatkozatában, amelyet a lap számára adott, cáfolta azokat a híreket, mintha revíziós törekvések miatt utazna Bécsbe.

— A nagy világháborút követő összeomlás — mondotta Bethlen István miniszterelnök — megszakította ugyan azt a dualisztikus kapcsolatot, amely Ausztria és Magyarország között fennállott, azonban a sorsközösség és egymásrautaltság bizonyos közös érdekekben

vitustáne sem, amelyet a háború utáni konjunkturák és dekonjunkturák következtében eljár a pénz, megsemmisítve nagyrészüket. És korántsem üzlet ez a világ összes államainak, a gazdasági összeomlás ösvénye szélén tésped tőle valamennyi.

Nincs már győző, nincs már legyő-

most is megvan a két állam között és pedig sokkal nagyobb mértékben, mint bármely más szomszédállamok között. A Duna medencéjében nincsen még két állam, amelynek annyi gazdasági közös érdeke volna, mint Ausztriának és Magyarországnak. Természetes tehát, hogy ennek a két államnak a miniszterelnökei tanácskozní kívánnak ezekről a közös érdekekről.

Az újságíró azután megkérdezte Bethlent, hogy mit tart a revízióról? Bethlen a következő választ adta:

— Lassan derengeni kezd és az a köd, amely a háború után Európára borult, már tisztulóban van. A békeszerződések új rendet teremtettek, amely azonban nem hozta meg Európa népei számára a boldogulást. Ez tehát azt mutatja, hogy a békeszerződések által teremtett állapotok nem maradhatnak

meg. Minél nagyobb tehát a válság, annál inkább fejlődik a revízió gondolata, amely magától fog megérni.

A Montagblatt azt írja, hogy Bethlen bécsi látogatását egész Európa figyelemmel kíséri. Ausztriának szíven fekszik a Magyarországgal való barátság. A többi bécsi lap is mind ilyen hangon ír a magyar miniszterelnök bécsi látogatásáról.

Hétfőn délelőtt Bethlen István sorra látogatta a Bécsben levő magyar intézeteket. Azután felkereste Schobert, akivel aláírták az osztrák—magyar barátsági, egyeztető és döntőbírósi szerződést. Később Miklas osztrák köztársasági elnök hosszabb kihallgatáson fogadta Bethlent, majd dezsónét adott a tiszteletére.

jó szabadulni.

Ez ekekből a jövőben pusztán eszményi célokért fogják viselni a háborukat, üzleti nyereségre való kilátás nélkül.

Ettől persze megriúlnak.

Hanem a leszerelés üres ábránd, vagy felülletés.

zött és hasztalan a kisajtolás minden magasabb tudomány: nincsen többé megértés, nincs nyereség, nincs haszon. Egyedül vesztesek vannak...

Ezzel elvesztett a háboruszkodás újkori célja és bünrossz üzlet vált belőle. Rossz üzlettől pedig mindenkor

A Turul összeroppanása

Hová lett a sok milliós vagyon

— ezt kívánja tisztázni a Turul kisebbségi részvényeseinek csoportja, amely büntető eljárást indít és rendkívüli közgyűlés összehívását sürgeti

Feljelentést tesznek Bécsben is

A Turul cipőgyár kisebbségi részvényeseinek mozgalma, amelyet kártalanításuk érdekében indítottak, újabb fordulathoz érkezett. A részvényesek újabb értekezletet tartottak és azon Fenyves Vilmos dr. ügyvéd elnököt. Bally Konrád ügyvéd, akit a kisebbségi részvényesek egyik csoportja megbízott, hogy a Turulnál elkövetett állítólagos visszaélések miatt a büntető eljárást folyamatba tegye, beszámolt arról, hogy az ügyészség már eljuttatta az iratokat Jonascu Miklós vizsgálóbíróhoz, aki február ötödikén megkezdte a kihallgatásokat ebben az ügyben és először Benedict Norbert, a Turul volt vezérigazgatójának kihallgatására kerül a sor.

Ezután Grabler Árpád nyugalmazott községi főjegyző kért felvilágosítást, mire Fenyves Vilmos dr. a következőket válaszolta:

— Közlöm, hogy nyolcszáz részvényt már letétbe helyeztünk a temesvári ügyészségen. Ha a Turulnál visszaélések történtek, egy a büntető eljárásához egy részvény is elegendő. Ez a lépés, amelyet mi megtettünk, nem zaklatás, hanem érdekeink komoly megvédése. Mi békeidőkben jó aranykoronákért vásároltuk a részvényeinket.

Két év előtt még 17 százalékot kaptunk, tavaly már semmit sem, az igazgatóság lemondott, új választottak és bennünket kisebbségi részvényeseket nem elégitettek ki.

Az igazgatóság kötelessége lett volna rólunk gondoskodni.

Schnabel Leó: Ezt azonban nem tette, mert be kellett volna számolnia arról, hová lett a száz milliót meghaladó nagy vagyon.

Fenyves Vilmos dr.: A Turul igazgatósága a tavalyi közgyűlésen huszonegy milliós leies veszteségről számolt be, ami a nagy tartalékok mellett nem lett volna jelentős összeg és mégis a vagyon eltűnt. Ez a vagyon nemesak a Temesvárott látható vagyon volt, hanem — tekintettel arra, hogy a Turul az idők folyamán óriási összegeket keresett — a vagyonából mindig hatalmas összegeket leírt és ezeket jugoszláviai, csehszlovákiai, ausztriai és lengyelországi vállalataiba fektette be. Mi tudni akarjuk, hogy mi lett ezekkel az összegekkel. És nekünk temesváriaknak tudni kell azt is, hogy a Turulnak miért kellett Temesvárott üzemét beszüntetni, amikor Temesvár város tanácsa egykor olyan bőkezűen támogatta a Turult megalakulása alkalmával. Ezért indítottuk a büntető eljárást.

Schnabel Leó ezután közölte, hogy a tavalyi közgyűlés előtt a Magyar Általános Hitelbank temesvári fiókja valakinek a megbízásából kilencven leiert vásárolta a Turul-részvényeket.

Közbeiktatások: Ki volt a megbízó?

Schnabel Leó: Mi tudjuk, de a vizsgálóbíró hallgassa ki a bank vezetőjét is, az majd megmondja.

Különbön egy másik temesvári pénzintézet ma is vásárol még negyven-ötven leiert Turul-részvényt.

Ezután Bally Konrád ügyvéd közölte, hogy az akcióhoz igen sok kisebbségi részvényes csatlakozott úgy, hogy most már hatezer részvény van együtt.

Fenyves Vilmos dr.: A Turulnak összesen hatvanezer részvénye van. Az említett hatezer részvény tíz százalékot tesz ki és a kereskedelmi törvény értelmében ez elegendő ahhoz, hogy rendkívüli közgyűlés összehívását kérjük a törvényszéktől. Amennyiben a közgyűlésen hozott határozatokkal nem lennénk megelégedve, úgy rendszer formájában a határozatokat a törvényszéken megtámadhatjuk. Kérdem a megjelenteket, hogy ehhez az akcióhoz függetlenül a büntető eljárástól hozzájárulnak-e?

Az értekezlet ezt az indítványt magáévá tette és úgy döntött, hogy a hatezer részvényt a temesvári ügyészségen letétbe helyezi és arról igazolványt kér, amelynek alapján összehívhatja a rendkívüli közgyűlést.

Végül Fenyves Vilmos dr. ismertette a Turul külföldi összeköttetéseit és kifejtette, hogy a Turul szoros kapcsolatot tartott fenn a bécsi Anglo International Bankkal, amelynek vezérigazgatója Engel Gyula, egyúttal a Turul igazgató-ságának elnöke is volt. Indítványozza, hogy a temesvári büntető eljáráson kívül bécsi ügyvéd útján tegyenek feljelentést a bécsi gazdasági rendőrségen Engel Gyula ellen is hűtlen kezelés miatt.

Az értekezlet ezt az indítványt is magáévá tette és minden tekintetben szabad kezét biztosított Bally Konrád ügyvédnek a további eljárásra. Ezzel az értekezlet véget ért és legközelebb Bally ügyvéd beszámol akciójának eredményéről.

Az álhirlapiró és áldoktor a fegyházból való szabadulása után ezer leies bankjegyeket akart hamisítani

Reiser Lajos dr. neve nem ismeretlen Temesvárott. Nemesak álhirlapiró, hanem áldoktor is. Temesvárott revolverlapot csinált, majd egy csomó ember becsapása után áttette székhelyét Lugosra, ahol szintén kiadott egy hetilapot. Lapjával zsarolt és azért eljárás indult meg ellene. Akkor kiderült róla, hogy jugoszláv állampolgár és azért kiiltették Romániából. Reiser Lajos akkor szülővárosában, Nagybeeskereken telepedett le, tovább használta a doktori címet új újból hetilapot adott ki. Sok botrány központjába került lapja miatt, amely azonban végül is részvétlenség hiányában kimult. Reiser Lajos áldoktor akkor jobb kereset után nézett és pénzhamisító bandát szervezett, amely hamis ezer dinárosok

kat hozott forgalomba. Egy darabig virágzott az üzlet, de aztán az egész társaságot leleplezték. Reiser Lajos is a törvény kezére került, amely háromévi fogházra ítélte. Büntetéséből kétfél évet a mitrovicai fegyházban töltött le, de mert jóviselű volt, az utolsó évet elengedték neki. Reiser Lajos 1930. márciusában a fegyházból visszatért Nagybeeskerekre.

A napokban egy detektív megfigyelte, hogy Reiser Lajos egy koreszmában román ezer leiest váltott. A feltűnő az volt, hogy a háromszázötven dinár értékű ezer leiest kétszáz leiert adta oda. A detektív jelentése alapján a rendőrség lefoglalta az ezer leiest, amelyről azonban megállapították, hogy jó. A rendőrség azonban ki-

vánsi volt rá, hogy miért adta Reiser a pénzt áron alul. Reiser a keresztkérdések hatása alatt azonban beismerte, hogy az ezer leies azért volt nála, hogy arról rajzot készítsen és mert a rajz elkészült, a mintán turuladott. Bevallotta azt is, hogy több torontáltordai gazdával szövetkezett ezer leiesek készítésére. A rendőrség emberei erre Reiserrel kimentek Torontáltordára, ahol bemondása alapján házkutatást tartottak Koszó Antal, Augstein József, Augstein Imre, Bukolja József és Bodó József földműveseknél, akik a pénzhamisítást finanszírozták és eddig negyvenezer dinárt költöttek arra. Az egyiknél megtalálták a pénzhamisító gépet, a másiknál a papírost, a harmadiknál a rajzokat, a negyediknél a kliséket és az ötödiknél egy köteg kész hamis ezer leiest. Valamennyien — Reiser Lajos áldoktorral együtt — a nagybeeskereki ügyészségi fogházban ülnek már.

A magyar ifjuság megalakította a rónaci ifjusági csoportot

A Magyar Párt rónaci tagozatának kebelében megalakult az ifjusági csoport. Az alakuló gyűlést most folyt le az Illés-féle vendéglőben és azon a párt bányászati központja részéről Pál György dr. főtitkár vett részt. Borbély István tagozati elnök nyitotta meg a gyűlést és annak vezetésére Pál György dr.-t kérte fel, aki rámutatott arra a fontos szerepre, amely a Magyar Párt kebelén belül az ifjusági csoportokra vár és örömet fejezte ki azon, hogy a rónaci magyar ifjuság megértette ezt a feladatot és megalakítja a maga csoportját. Csorba Pál ismertette azután a szervezkedési előkészületeket, amelyek nagy megértéssel tájálkoztak és kijelentette, hogy az ifjusági csoportba kilencvenöt magyar fiatalember és leány kérte a főlvetelét. A gyűlés ezután egyhangú lelkesedéssel mondtotta ki az ifjusági csoport megalakulását. Az új alakulatot sorra üdvözölték a központ nevében Pál György dr. főtitkár, a rónaci tagozat nevében Borbély István elnök és Kopsz Péter kulturális alelnök, a Blaskovics-telepi tagozat részéről pedig Tucsák Pál és Kekez Mihály. A rónaci ifjusági tagozat működése kulturális téren fog mozogni. A gyűlés végül tizenöt tagu bizottságot küld ki, amely megválasztotta az ifjusági csoport vezetését.

MOZI

Január 27, keddtől kezdve a belvárosi

„CAPITOL” moziban a kiváló német hangos és beszélő film:

A levél

Dráma Somerset Maughan novellája után.

A főszerepekben:

Charlotte Ander, Grace Chiang, E. Stahl-Nachbaur

Monopol: Paramountfilm, Bucuresti.

Jegylővétel d. e. fél 10 órától fél 1 óráig.

Szépnek mondott

baba vagyok, 22 éves árván maradt, vagyonom egymillió lei és várható örökség. Keresem oly csinos és komoly fiatalember ismeretségét, ki engem megbecsülne és vagyonkánkat megőrizné. Férjemtől nem vágyom, hanem csak megbecsülést kívánok. Közvetítők és kalandorok kíméljenek. Csakis teljes című levelekre válaszolok. „Ritkaság” jelige alatt a kiadóba.

A békés megegyezés elve

alapján kívánja a temesvári kamara a háztulajdonosok és a lakók között a bérredukció kérdését megvalósítani

Törvény útján a kérdést nem lehet rendezni

A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgatóválasztmányának tegnapi ülése a házbérek kérdés képezte a napirend legjelentősebb pontját. Az ülésen Kun Richárd elnökölt, aki üdvözölte a választmány új tagjait, majd Lendvai Jenő főtitkár közölte, hogy az ipari és kereskedelemügyi miniszterium hozzájárult a kamara által felépítendő munkás és magántisztviselői gyermekek otthonához, amely első a maga nemében. A miniszter a további teendőkre teljesen szabad kezét nyújtotta a kamarának.

Ezután Schön Ede terjesztette elő indítványát az üzlethelyiségek, műhelyek és lakások béreinek leszállítására vonatkozólag. Ama nézetének adott kifejezést, hogy a kamara ennek a kérdésnek törvény útján való rendezését sürgesse a kormánytól.

Javaslatában kijelentette, hogy a kormány maxszimálja az üzlethelyiségek, műhelyek és lakások bérét olyképpen, hogy azok a békebeli bérek husz százalékánál magasabbak ne lehessenek.

Kérte a lakbérleti törvény meghosszabbítását és azt, hogy a jelenleg érvényben levő szerződésekre, amelyekben magasabb bérek vannak megállapítva, szintén vonatkozzék ez a maxszimálás. Javaslatazt azzal indokolta, hogy a jelenlegi viszonyok között a lakbéreknek szintén a mezőgazdasági termékek árához kell igazodni.

Az indítványt egy óras vita követte. Stachler Ádám volt az első felszólaló, aki azt javasolta, hogy ennek az ügynek az előkészítésére szűkebb bizottságot küldjön ki a kamara választmánya, amely a tulajdonjog szentségének szem előtt való tartásával emlékiratot dolgozon ki.

Wilhelm János: Furesának találok Schön indítványát. Mi kereskedők mindig a szabad kereskedelemért harcoltunk és most mi kérjük a maxszimalizálás alkalmazását. Olyan fegyvert adunk a kormány kezébe, amely visszafelé süthet el.

Stachler Ádám: Nem a józan gondolkodású háztulajdonosok ellen szól, hanem azok ellen, akik uzorát üznek. Vannak olyanok, akik poton áron vették házaikat és most nincsenek tekintettel a mai súlyos viszonyokra.

Dobrovics Sztamate, a jegybank igazgatója megállapítja, hogy a felszólalók mindegyike úgy bírálta a helyzetet, amint azt az érdeke kívánja, részint lakó részint háztulajdonosi minőségben. Az adó súlyos terheket rak a ház-

tulajdonosokra és az adóztatás elérte maximumát, ezért helyénvalónak talál országos akciót az adóztatás kulcsa ellen.

A kormányok nincsenek figyelemmel arra, hogy az adó tönkreteszi az ipart, kereskedelmet és mezőgazdaságot és végeredményben az összes produktív osztályok nyomora tönkreteszi az államot.

Ami a házakat illeti, ez is áru és itt is érvényesülni kell az ajánlat és kínálat elvének. Ezen a téren nem szabad erőszakos szankeciókat követelni.

Ezután Lendvai Jenő főtitkár ismerteti a kamara álláspontját. A kamara, mint háztulajdonos, már jó példát mutatott, mert husz százalékkal leszállította a házbéreket. Nincsen szükség drákói intézkedésekre, ezt békés uton kell elérni és magától következik be. Az elnökség azt a javaslatot terjeszti a választmány elé, adjon felhatalmazást, hogy a lakbérek leszállítása tekintetében békés uton tárgyalhasson a háztulajdonosok egyesületével, mert az a meggyőződése, hogy kölcsönös megértéssel az ügyet el lehet intézni.

Kun Richárd: A kereskedők egyesülete ilyen értelemben már tárgyal a háztulajdonosokkal.

Stachler Ádám visszavonja indítványát és példaképpen Wilhelm állítja, aki leszállította a lakbéreket.

Schön Ede továbbra is fenntartja indítványát.

Ezután Kubicsk Oszkár vezérigazgató emelkedett szólásra. Alkalmam volt — mondotta — a

szóbanforgó kérdésben mint háztulajdonos és mint lakó is tárgyalhatni.

Megállapítottam azt, hogy ezt az ügyet törvény diktálta kerek között elintézni nem lehet.

Minden esetet külön-külön kell tárgyalni háztulajdonos és lakó között. Ami a háztulajdonosok és lakók közötti tárgyalásokat illeti, nekem az a nézetem, hogy bármi is lenne az eredmény, az a háztulajdonosok egyesületének tagjaira az alapszabályok értelmében nem kötelező. Temesvárott a vitás ügyeket minden erőszakoskodás nélkül mindig békésen tudtuk elintézni. Szöbakerült a háztulajdonosokkal és a bankokkal kapcsolatosan az uzsora kérdése is. Alapfalan az, hogy a temesvári bankok uzorát üznek, ebben a tekintetben nemcsak az országban, hanem a külföldön is elismert, hogy a temesvári pénzintézetek a legszolidabbak. Nagy a verseny és ezt a piacot mindig a méltányos eljárás jellemezte. Ami a háztulajdonosokat illeti, az a meggyőződés, hogy az esetenkénti tárgyalások sikerrel járnak.

Ne kérjünk törvényes beavatkozást és ne legyünk hűtlenek a szabad kereskedelem elvéhez.

Kun Richárd közli, hogy a kereskedők egyesülete és a háztulajdonosok közötti tárgyalások odáig jutottak, hogy a háztulajdonosok beleegyeztek választott bíróság döntésébe.

Ezután a választmány egyhangúlag elfogadta az elnökség indítványát és békés uton valósítja meg a házbérredukciót.

Vörös napot hirdettek ismét a kommunisták, de mozgolódásuk ezuttal is fiaszkóval végződött

Moszkvai utasításra a kommunisták szombaton ismét vörös napot akartak rendezni. A romániai hatóságok az egész országban idejében értesültek az újabb vörös nap előkészületeiről és megtették a szükséges óvintézkedéseket. Nagyobb rendőri készültséget vontak össze mindenütt és így az esetleges tüntetéseket megakadályozták, a legtöbb helyen azonban maguk a kommunisták mondták le a tüntetés tervéről. Temesvárott is készültségben volt a rendőrség, de semmiféle rendezés nem történt. Csupán Bessarabia némely helyén voltak tüntető felvonulások. Így Tighinában engedelem nélkül a kommunisták mégis megtartották a tüntető felvonulást és izgató tartalmu röp-

ecédulákat osztogattak. A rendőrség oszlatta szét a tömeget és huszonegy kommunistát őrizetbe vett. Kisenevben is vörös napot rendeztek a kommunisták és ott harminc egyént tartóztatott le a rendőrség. Putna és Orhei megyék több községében is mozgolódtak a kommunisták, azonban a közigazgatási hatóságok a csendőrség közbelépésével minden rendezvényt megakadályozták és ezekben a községekben is számos letartóztatást eszközöltek. Orheimegye prefektusát Mihalache belügyminiszter jelentésétél végett Bukaresztbe rendelte. Különben az ország többi részeiben rendben és nyugalomban telt el az újabb vörös nap.

A személyazonosság igazolványok fényképei

Február elsején — miként megírtuk — Temesvárott megkezdik az új személyazonossági igazolványok kiadását. Ezek az igazolványok fényképek lesznek és minden huszonegy éven felüli egyén köteles új igazolványt váltani. A temesvári fényképészek küldöttsége tegnap délelőtt a városházán felkereste Schmitz Ferenc dr. alpolgármestert, akit arra kért, hogy a város az igazolványok részére szükséges fényképek elkészítését ne bizza egy fényképészre, hanem bizza a közönség tetszésére, hogy kinél csináltatja meg a fényképet. Az alpolgármester kijelentette, hogy a város tekintetben nem léptet életbe semmiféle korlátozást, csak az a kívánsága, hogy ezek a fényképek minél olcsóbbak legyenek. A fényképészek megígérték, hogy gyűlést tartanak és azon állapítják meg az igazolványos fényképek egységes árát, amelyet közölni fognak a várossal. Az igazolványokhoz körülbelül negyvenötötöt-venezzer darab kilenc centiméter széles és tizenkét centiméter magas fénykép szükséges.

Ismeretterjesztő

előadásokat rendez a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület

Temesvár egyik legaktívabb kultúregyesülete, a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület eddigi nagyszerű működése után ismét akcióra lép. Ezuttal az egyesület olyan terv kerestülvitelét tűzte ki feladatául, amely nemcsak az újdonság erejével hat Temesvárott, de mindenképpen alkalmas arra, hogy az egyesület domináló célját: a magyar kultúrának minél szélesebb rétegekben való terjesztését előbbre vigye. A Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület elhatározta, hogy a közeljövőben a szabad lieumok mintájára sorozatos művészeti és tudományos előadásokat rendez, amelyeknek célja a mai ember általános kulturismereteinek kiegészítése, fejlesztése és hasznos gyarapítása. A hetenként tartandó előadások tárgya kimeríti a valamennyiünket érdeklő művészeti, tudományi és társadalmi kérdéseket, amelyeknek az előadó útján való megismerése szellemi felrissülést és kulturális nyereséget jelent. Az egyesület kiváló külföldi, erdélyi és temesvári előadókat szerepeltet, akik hivatásukkal és munkásságukkal maguk is az emberi haladás szolgálatában állanak és a magyar kultúra értékes támazsai. A sorozatos előadásokra szóló belépődíjat minimális összegben állapította meg az egyesület, hogy minden érdeklődőnek módjában álljon azokat végighallgatni. Az első előadás február 15-én délután lesz a Magyar Házban.

Összes bel- és külföldi cukorkák, csokoládék állandóan frissen

Somogyinál Lloyd-sor 11
Telefon 11-65

Ha Oradeara jön, lakjon a Metropol-szállodában

Kényelmes, olcsó, elsőrendű kiszolgálás. 100 minden komforttal berendezett ujonnan átalakított szoba. Egy ágyas utcai szoba fűtés és világítás-sal együtt 120 lei.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánáti Nyomda R. T.
nyomása.

Száz karrikatura

mosolyog a nézőre, aki önkéntelenül maga is visszamosolyog a száz karrikaturára, amelyet a Hitelbank nagy földszinti sarokhelyiségében Marle Pál, az ismert karrikaturarajzoló állított ki. Marle Pál neve ismert valamennyi európai országban. Valamennyi európai országban járt és mindenütt végigrajzolta a közélet szereplőit. Torzképeket rajzolt róluk, amelyek azonban ebben a formájukban is arcképek és pedig hitebb arcképek azoknál, amelyeket a fotográfus és a festő készít. Marle Pál országról országra haladva mind nagyobb sikerre és ismertebb névre tett szert és vándorlásaiban csak Berlinben tartott hosszabb megállást, ahol az Ullstein-lapok rajzolója lett. Karácsony táján elvetődött Temesvárra. Sorra rajzolta az itteni közéleti, politikai, gazdasági, művészeti és társasági szereplők karrikaturáit. Száz karrikatura készült Temesvár száz ismert személyiségéről. A kiállítás, amelynek látogatása díjtalan, ma délelőtt nyílik meg a Hitelbank palotájának sarokhelyiségében és három napon keresztül délelőtt tizenegy órától egyig, délután pedig öttől nyolcig látogatható. **Én.**

— Az egyesülés ünnepe. A moldvai és munténai hercegségek egyesülésének ünnepét az egész országban nagy pompával ünnepelték. Bukarestben a patriárkátuson volt istentisztelet és azon az uralkodó is megjelent. Temesvárott a görög keleti katedrálisban Tiucra Patrik dr. főesperes Te Deumot celebrált és azon a polgári és katonai hatóságok képviselői vettek részt. A Dómtemplomban Kayser Lajos prélatus-kanonok pontifikálta az ünnepélyes Te Deumot.

— Gradinariu kulturánácsnok szabadságon. Gradinariu Emil városi kulturánácsnok most kezdte meg szabadságát. Távollétében Heim Ernő dr. vezeti a kulturügyi osztály ügyeit. Gradinariu szabadságát Nagyváradon váradon tölti, ahol tegnap a Banatul temesvári dalárda hangversenyezett és a hangverseny keretében Gradinariu énekével nagy sikert aratott.

— Sikertült estét rendezett szombaton este a Ferdinánd-szállóban pártolótagjai részére a Magyar Dalárda. Az estélyen, amelyen nagyszámu közönség jelent meg, pompás humoros műsorral gondoskodott a rendezőség. Műsor után táncmulatság következett, amely a legjobb hangulatban reggel hat óráig tartott.

Temesvári magyar nők lelkes munkája a kultúra, a magyar iskolaügy és a jótékonyosság szol- gálatában

A bánási magyarság egyik legodaadóbb munkát kifejtő szervezete, a Temesvári Magyar Nőegyesület tartotta vasárnap délelőtt a Magyar Házban levő saját helyiségében évi rendes közgyűlést. A közgyűlésen nagy számban jelentek meg az egyesület tagjai, továbbá ott voltak a leánytagozat tagjai, valamint az egyesület dettai önálló fiókjának nagyszámu képviselői is. A közgyűlést Ambrózy Andorné bárónő nyitotta meg, aki hangsúlyozta, hogy az egyesület munkájának eredménye, hála az egyesületi hölgyek buzgó munkásságának és a magyar társadalom részvételének, még a mai nehéz gazdasági viszonyok között is kielégítő. A lelkes munkának ugy erkölcsi, mint pedig anyagi eredménye igen szép volt. Ez az eredmény egyben biztatás a további munkára is, amelyre még inkább szükség van, mint eddig. Az egyesületre Isten áldását kérve, a közgyűlést megnyitottnak jelentette ki.

Obornik Etel főtitkár olvasta föl azután az egyesület elmúlt esztendei működéséről szóló jelentését, amely rávilágít arra, hogy a Magyar Nőegyesület támogatta a magyar iskolás gyermekeket, a magyar főiskolai hallgatókat s tehetségéhez képest elszegényedett magyar családokat is segélyben részesítette. A pénztári jelentést Czöndör Rózi főpénztáros mutatta be. A közgyűlés ugy a titkári, mint pedig a pénztárosi jelentést egyhangulag elfogadta és a felmentvényt megadta. Bogma Miklósné ügyvezető elnök bejelentette, hogy a vezetőség mandátuma lejárt és kérte a közgyűlést új vezetőség megválasztására. A választást egyhangulag a

következőképpen ejtették meg: elnök Ambrózy Andorné báróné, ügyvezető elnök Bogma Miklósné, alnökök Manaszgy Gyuláné, özv. Csurgay Adél, Czöndör Rózi, dr. Kriván Gyuláné, dr. Veterány Viktorné, dr. Kun Ferené, Pogány Lászlóné és Kunos Sámuelné, pénztáros dr. Wallerné Gál Gizella, ellenőrök Balassáné, Bach Gyuláné és Lénártné, főtitkár Obornik Etel, titkár Boróczy Gizella, főkönyvelő dr. Harkányi Sándorné, háziasszonyok dr. Karsayné, dr. Paulayné és dr. Kobliszékéné. A régi választmányt újból megválasztották.

A leánytagozat működéséről Baja Lujza számolt be. A leánytagozat párhuzamosan működött az anyaegyesülettel a jótékonyosság terén, ezenkívül jótékonycélú összejöveteleket és ismeretterjesztő előadásokat rendezett szép eredménnyel. A pénztári jelentést Tóth Ilonka mutatta be és azt a közgyűlés egyhangulag elfogadta. A tisztújítás során a leánytagozat elnöke Czöndör Rózi, ügyvezető elnöke Kubicsék Teri, titkára Baja Lujza, pénztárosa Stachler Jolán, két ellenőre Sárga Margit és Bereng Aranka lett.

Bogma Miklósné ügyvezető elnök köszönte meg azután a vezetőség iránt megnyilvánult bizalmat és kérte a tagokat, hogy a vezetőséget munkájában a jövőben is ugy támogassák, miként eddig. Kérte ezenkívül az egyesületet, hogy a magyarság érdekében a jövőben is az eddigi szeretettel és lelkesedéssel folytassa működését. Ambrózy Andorné záróbeszédében köszönetét fejezte ki az egyesület iránt nyilvánult jóakarattért a hatóságoknak és a magyar sajtónak.

— Magyar Pál népnapja. Magyar Pál prélat, püspöki vikárius, az egyházmegye köztisztviselőiben álló főpapja, most ünnepelte névnapját. Ebből az alkalomból barátainak és tisztelőinek nagy tábora üdvözölte. Szerencsekívánatait tolmácsolta Pach a Ágost dr. megyéspüspök is, azonkívül megjelent a káptalan, a Mária-radnai záránkegyesület és több más intézmény kiküldöttje, akik melegen üdvözölték Magyarot.

— A Filharmonikus Egyesület dalárda — amely a mult héten rendezett hangversenyével páratlan sikert aratott — szombaton este az Arany Szarvas szálloda téli kertjében dalosösszejövetelet rendezett, amelyen a tagok családjaikkal együtt jelentek meg. Az összejövetelet a dalosok fölhasználták Gokler Antal főkarnagy ünneplésére, akinek nevéhez és működéséhez fűződik a dalárda minden sikere. Rech K. Géza elnök meleg szavakkal méltatta Gokler Antal érdemeit, aki dalkultúra terén hervadhatatlan érdemeket szerzett. A dalosok, akik az est folyamán Irsay Nándor helyettes karnagy vezetésével több dalt adtak elő, a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

— Az erdélyi magyarság gyászja. Petrassevich-Horváth-Tholdy Rudolf gróf, ismert földbirtokos, Marosnémeti községben meghalt. Az elhunyt tevékeny részt vett a kisebbségi mozgalmakban, azonkívül kulturális és jóté-

konysági mozgalmakban is szerepelt. Halálával az erdélyi magyarságot nagy veszteség érte. Öszinte részvét mellett tegnap délután a marosnémeti család sirboltba helyezték örök nyugalomra.

— A Zeppelin Temesvárott. Lazarovitz H. Lázár, a Hapag romániai vezérigazgatója, tegnap távirati értesítést kapott, hogy a Zeppelin léghajó ez év októberben romániai körutat tesz. A nagy német léghajó Bukarestben leszáll és onnan egy napon át behajózza az országot. A Zeppelin ez alkalommal ellátogat Temesvárra is.

* Westend sanatórium, Purkersdorf, Bécs mellett. Mindennemű gyógykezelések, fekvőcsarnokok, écsi telefon, jutányos árak. Főorvos Dr. Berliner M. igazgató.

— Letartóztatták Tóth József kereskedőt. Jonascu Miklós vizsgálóbíró tegnap délelben letartóztatta Tóth József temesvári kereskedőt, hónapok előtt a Szent György-téren működött optikai és műszaki üzlet tulajdonosát. Tóth József tavaly augusztusban kényszeregyeséget kért maga ellen, azonban a hitelezők azt nem szavazták meg és a bíróság elutasította. Tóth esődbekerült, a hitelezők feljelentést tettek és az ügyészség ebből az ügyből kifolyólag letartóztatási indítványt tett és a vizsgálóbíró Tóth Józsefet csalárd bukás, hitelezési csalás és magánokirathamisítás miatt letartóztatta.

Keresztényárva

ezuton keresi élete párját oly szorgalmas fiatalemberben, ki 1,000.000 lei vagyontát kezelné és feleségét szeretné. Vagyontalanság nem akadály. Kalandorok kiméljenek. Leveleket „Be-csületes — Szorgalmas” jelígre a kiadoba.

Ha szép akar lenni,

használja KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliom-tejszappant, lilliompu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárában, a „Fekete Sas-
hoz” Belváros, Szent György-tér

Ön kidob

pénzt az ablakon

akár vesz akár elad

ha nem tesz közzé előbb
egy apróhirdetést a
DÉLI HIRLAP-ban

20 leiért

F. hó 24. szombaton nyílik meg a Jenő-hegy-tér és Varosház-utca sarkán (Hitelbank-palotában) a

„Jobb mint otthon”

alkoholmentes

étkezde és buffet

4 fogásos ebéd menü kenyérrel 24 lei
Reggeli kávé, csokoládé vagy tea

szüteménnyel 8
Tízórai különlegességek 8
Legyen vendégünk egy izellő próbáral

Abonoma 1200 lei

Nem ráta!

De készpénzért olcsón
vásárolhat férfi, női- és
gyermekruhát

FUCHS ruha- üzletében, Józsefváros, Scu- dier-tér 5. sz. a.

Atmeneti Dobi-felöltő	1500—
szőrmegallé	1800—
fekete téllapato, barsouy gallér	1300—
szőrmegallé	1900—
iskolai egyenruha (Uniformis)	900—
kamarnöltöny	1500—
csizmanadrág	150—400—
gyermek ruha-posztó	350—

antiszeptikus készítmény! Ne kockáztassa egészségét silány utánzatokkal, utasítsa ezeket vissza és követelejen kimondottan „OLLA”-t eredeti csomagolásban!

A kamarában az állampolgársági törvény azonnali kiegészítését sürgették

A kamara tegnapi ülésén napirend előtt Ficher József dr., az erdélyi lakosság égető sérelmét tette szövé. Rámutatott arra, hogy többszöri ígéretés ellenére az állampolgársági törvény hiányait még mindig nem pótolták. Százszázra megy azoknak a száma, akik az állampolgársági listákból kimaradtak, idegenekként kezelik őket, sőt a munkavédelmi törvény alapján

munkához sem juthatnak, bár itt születtek és sokan évtizedek óta itt laknak. Hajmeresztő igazságtalanságok történnek. A trónbeszéd is megígérte a revíziót. Felvilágosítást kér az igazságügyminisztertől, hajlandó-e a törvény kiegészítésére vonatkozó javaslatot beterjeszteni. Ezzel az ülés végetért és a szekeikben a kamatuzsora elleni javaslatot tárgyalták.

— Gyalog indult el országokon át apja sírjához. Annak idején megírta, hogy egy ezredesnek, aki az ismételt becsületét, a het éves fiacskáján alapostól gyalog indult el apja sírjához, azonban a jugoszláv határon tartózkodtak és visszahozták. A megható történetet a magyar lapokból átveve a Courrier de la Sera nevű magyar olasz lap is. Ott olvasta azt az olasz Enrico dugszdag milánói nagykereskedő is, aki elhatározta, hogy a fiút örökbe fogadja. Irt a budapesti olasz követséghez, amelyet arra kér, beszéljen ebben az ügyben a fiu anyjával.

Botrányba fullt a Resica közgyűlése. Szombaton folyt le Bukarestben a Resica-művek folytatóság közgyűlése. A gyűlésen heves jelenetekre került a sor, mert számos részvényes keserű szemrehányásokat tett az igazgatóságnak. B i a n a p o l szemére vetette az igazgatóságnak, hogy két féle mérleget készít és pedig egyet a belföld, egyet a külföld részére. Az igazgatóság nyolevankét millió lei tantsímet kap, holott valamennyi tisztviselő összesen nem kap ennyi fizetést, a részvényesek meg semmi osztalékhoz nem jutnak. Az elnök többször szakította félbe szenvedelmesen Blanapol szavait, de az nem zavartatta magát. Mineu részvényes szövé tette, hogy Ausschnitt Miksa, az adminisztrátor deleguó konkurrens vállalatnak a tulajdonosa és így nem viseli szíven a Resica ügyeit. Azután pucesszerű szavazással elfogadták az igazgatóság előterjesztéseit, mire nagy botrány tört ki. Boamba elnök cinikusan kijelentette, hogy aki a szavazással nincsen megelégedve, az menjen a bírósághoz és ezzel szívet bezárta a közgyűlést.

Drága a borjúhus a temesvári mészárosoknál. A temesvári mészárosok és hentesek a borjúhus kilóját nem adják ötvenhat leien alól, azonban hatvannégy leit is elkérnek érte. Ezzel szemben a piacokon az élő borjú kilója a legutóbbi hetivásáron huszonnégy leit volt. A hetipiacon megjelentek olasz ekszportörök is, akik nagy tömegben vásárolták a borjút, aminek következménye az lett, hogy az élősuly ára felszökött huszonhétre. A piacon vásárló henteseknek ez nem tetszett és beszüntették a vásárlásokat. Az volt a céljuk, hogy az élőborjú árát leszorítják kilonként huszonnégy leire, ami azonban nem sikerült. Így inkább várnak további vásárlásaikkal a legközelebbi hetivásárig. A közönség mindenesetre szívesen látja, ha a mészárosok és hentesek kevesebbet fizetnek a piacon, de végre szeretné azt is, ha a husiparosok üzleteikben a levágott borjút szintén olyan áron adnák el, amely arányban áll a piaci árral.

Vidéki
malomtulajdonosnő
kétmillió vagyonnal férjhezmenne oly komoly, idősebb uriemberhez, ki szintén vagyonnal bír. Magam keresztény, jómegjelenésű özvegyasszony vagyok. Ajánlatok „Uriember 45” jelígre e lap kiadójába kéretnek.

— A vadászrezd tisztikarának balja. A temesvári vadászrezd tisztikara január harmincegyedikén, szombaton este tíz órakor a Tiszti Kaszinó összes termeiben táncestélyt rendez. A rendezőség ezuton is tudatja a Kaszinó összes polgári és katonai tagjával, tekintet nélkül arra, hogy meghívót kézhez vették-e vagy sem, hogy a táncestélyre hivatalosak. A táncestélyre a belépés díjlan.

Manoilescu előadása. Manoilescu Mihály ipari és kereskedelemügyi miniszter vasárnap a Károly alapítvány nagytermében zsufolt padsorok előtt előadást tartott. A miniszter a kollektivizmusról és kapitalizmusról beszélt. A hallgatóság, amelynek soraiban ott volt Bukarest pénzügyi, gazdasági és társadalmi előkelősége, a minisztert előadásáért lelkes ünneplésben részesítette.

Az építkezés előmozdítása. Hatiegan Emil dr. munkaügyi miniszter elkészítette az építkezési törvény reformját és azt a kormány gazdasági bizottsága elé terjesztette. A miniszter úgy véli, hogy a törvény módosításával kedvező alkalom kínálkozik az építkezésre és esőkeken fog a munkanélküliség.

Butorvásárlók figyelmébe!

Raktáron lévő butor-inkat mélyen leszállított áron helyszüke miatt olcsón kiárusítjuk.
GYÖRFFY TESTVÉREK,
mübutorasztales
II, RÉKASI UT 4.

— A melegítő szekrényben megsült egy csecsemő. A budapesti törvényszék tegnap ítéltékett Varga Mária klinikai ápolónő fölött, aki miatt egy kised meg halt. W. Károlyné budapesti asszony tavaly gyermeknek adott életet, azonban mivel az igen gyenge volt, a klinikára vitték gondozásra. A csecsemőt ugynevezett melegítő szekrényben kellett tartani. Varga Mária a csecsemőt elhelyezte a melegítő szekrényben, amelynek ajtaját nyitva hagyta, aztán leült a szemközti ágyra. Az ápolónő elaludt és közben — valószínűleg szerkezeti hiba folytán — a melegítő szekrény ajtaja becsapódott. Reggel a főápolónő lépett a szobába, aki égett hús szagát érezte. Föllármazta az alvó ápolónőt és ez ijedten rohant a melegítő szekrényhez. Abban azonban a csecsemő már halott volt, mert a melegítő szekrényben formálisan megsült. A tegnapi tárgyaláson az ápolónő azal védekezett, hogy a kimerítő szolgálattól nagyon ki volt merülve. A tanúk azonban mind terhelően ellene vallottak. A törvényszék Varga Máriaat egy évi börtönrre ítélte gondatlanságból elkövetett emberölés címén.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelenti: Változókony, esapadékra, esőre és helyenkint havazásra hajló időjárás várható, holnap élénkülő északnyugati szelekkel és hősüledéssel.

— A Jó Barát Asztaltársaság február hó elsején délután négy órakor a melalai Kersch-féle (Weisz-telep) vendéglőben tartja ötödik évi rendező közgyűlést, amelyre a tagokat ezton is meghívja a vezetőség.

— A zsidó reneszánsz. Helfmann Hermann dr., a kiváló jeruzsálemi tudós és Silberbusch Julian dr. esernoviei ügyvéd, a Palestina országépítő alap kiküldöttéi lelkes közönség előtt előadást tartottak Temesvárott a zsidó reneszánszról. A két kiküldött még néhány napig Temesvárott tartózkodik és az érdeklődőknek a Zsidó Nemzeti Szövetség Hunyadi ut 15. szám alatti irodájában ad felvilágosítást.

Csak ezen a héten

részesülnek álami és magántisztviselők és alkalmazottak

50% kedvezményben

PYTHIA

psychografológusnál, aki pár sor kézírásból minden megmond. Fogad: 11-1 és 4-7. Belta os, Ferenc József-u. 3. I. em. 8. (Városház-utca sarok. Lépcsőházi bejárat.) Vidékre le é váia z.

— A temesvári Arany János Társaság hosszabb aléltságából újból felébredt és új fellendülés előtt áll. A vezetőség elhatározta, hogy a Bánságnak ezt az egykor virágzó irodalmi társaságát új életre kelti és tovább vezeti Arany János szellemében. Arany János születésnapját, március 2-át követő vasárnapon lép a társaság ismét a nagyközönség elé. Ez a felolvasó ülés fogja jól megvalogatott műsorával tanujelét adni annak, hogy a társaság a jövőben is megérdemli a nagyközönség részéről azt a támogatást és jóakaratot, amelyet a múltban élvezett. A vezetőség elhatározta, hogy évente négy nagy felolvasó ülést tart, amelyeken a társaság tagjain kívül a magyar irodalomnak valamely jeles képviselője mint vendég is fellép. A vendégek az erdélyi és magyarországi írók sorából fognak kikerülni. Az Arany János Társaság a napokban költözik a Magyar Ház harmadik emeletén levő új otthonába. Ebben az otthonban rendezik be a társaság könyvtárát is, amely eleintén csak a tagoknak, később pedig a közönségnek is rendelkezésére fog állani.

• A DELI HIRLAP BUDAPESTEN állandóan olvasható a nappartí Bristol szállodsz halljában.

Forum Mozgó

Kedd, január hó 27-től

A repülő
m nyasszony

ZWEIMAL HOCHZEIT

(Eine schwache
Stunde)

A szezon egyik legsikerültebb és legmodernebb 100%-os németül beszélő zenés vigjátéka.

Főszerepekben a legismertebb és legkedveltebb filmsztárok:

LIAN HAID
SZŐKE SZAKÁLL
HUSZÁR PUFI
ENGLISCH LUCIE

Fülbemászó slágerdalokkal.

Monopol:
Adriafilm, Timisoara.

Előrdások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon d. e. fél 11 órakor

matiné
mérsékelt helyárral.

Telefon: 11-54.

MEGALAKUL AZ ÚJ FRANCIA KORMÁNY. Párisi jelentés szerint Laval Pierre szenátor kormányalakítási kísérletei sikerrel kecsegtetnek. Laval tanácskoztott Briand Arisztiddel, akivel megállapodott arra nézve, hogy továbbra is megtartja a külügyi tárcát. Hétfőn egész napon keresztül folytatta Laval a köztársasági elnöktől kapott felhatalmazás alapján a tanácskozásokat az egyes politikusokkal és este már tiszta kép mutatta, hogy a kormányalakítás sikerül. A radikálisok tegnap este tartottak értekezletet, amelyen megvitaták a kormányban való részvételük feltételeit. A feltételeket ma közlik Lavallal. Valószínű, hogy ma délelőtt a Laval-kormány megalakul és leteszi Doumergue köztársasági elnök kezébe az esküt.

— **Éljen a szent bürokratizmus.** Megirtuk annak idején, hogy Balogh Jenő, aki magát volt jegyzőnek mondja és aki Temesvárott és a környéken a magyarság rovására számos visszaélést, csalást és több sikkasztást is követett el, jelenleg Nagyszalontán tartózkodik, ahol folytatja üzemeit. A Magyar Párt nagyszalontai tagozata a párt temesvári központjának levele alapján arra kérte a nagyszalontai rendőrséget, hogy Balogh Jenőt tartóztassa le. A nagyszalontai rendőrség azonban kijelentette, hogy ilyen levél nem elég alap a letartóztatásra. A megkárosított emberek most a rendőrségen feljelentést tesznek Balogh Jenő ellen és remélik, hogy ez a feljelentés, amelyet továbbítani fognak Nagyszalontára, az ottani rendőrségnek is már elég alap lesz Balogh Jenő letartóztatására.

FIATAL

Jó megjelenésű

nő orvos keresi házasság céljából oly urileány ismeretségét, ki megfelelő hozománnyal bír. Vágyom egy családi fészek után. Házias leányok leveleit kérem részletes leírással „Boldog doktorné” jellegére a kiadóba.

— **Az Ellenőr hetvenoldalas új száma.** Hetven oldal terjedelemben jelent meg Tóth Sándor politikai, közgazdasági és kritikai lapjának új száma a megszokott nivós tartalommal és tetszetős kiállításban. Változatos és gazdag tartalmából kiemeljük: Barabás Béláról, Új politikai párt Magyarországon, Jósika Miklós szava, Utazás a templomtól a táncteremig, stb. Tizenhat oldal közgazdaság van ebben a számban, friss és érdekes a Színház és Társaság rovata. Az Ellenőr kapható az ország minden hírlapárusítójánál, 1 szám ára 40 lei. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal Cluj-Kolozsvár, Str. Gh. Baritiu 7.

— **Elveszett pénztárca.** A színházi pénztárnál a márványlapon maradt egy pénztárca, amelyet valaki tévedésből elvitt. A pénztárcában Nagy Irén Csillag-utca 13. szám alatti lakosnő igazolványa és két kulesa volt. Nagy Irén kéri a megtalálót, hogy a pénztárcát a színházi irodában adja le.

— **Az Előre Evezős Egyesület** jelmezes álarcos bálját február hó 14-én tartja meg. A meghívók szétküldése kezdetét vette. A bál iránt az érdeklődés városszerte igen nagy és így a siker már előre is biztosítottnak látszik.

— **Vidám nyelvgyakorló.** Cheresiesiu Viktor dr. és Déri Gyula kolozsvári tanárok folyóirata, a Vidám Nyelvgyakorló hamar vált népszerűvé. Ez érthető is, mert a folyóirat menten minden nagyképekűdéstől, menten nyelvtani szabályok száraz felsorolásától tréfák és más derűs dolgok olvastatásával vezeti be az olvasót a román nyelv tudásába. Most jelent meg a folyóirat új száma, amely tovább halad az eddigi uton. A lap kiadóhivatala, Cluj, Calea Regele Ferdinand 31. szám, szívesen küld mutatványszámot.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara.)

Kétségbeejtő állapotok

lehetetlenné teszik Temesvárott a vasuti szolgálatot az újabb tömeges elbocsátások miatt

Megirtuk, hogy Stan Aurél, az államvasutak bukaresti vezérigazgatóságának egyik osztályvezetője, Temesvárra érkezett, hogy az itteni kerületi vasutigazgatóságon megrostálja az alkalmazottakat. Stan Aurél elvégezte munkáját és nyugodt lelkiismerettel más kerületi vasutigazgatóság területére utazott, hogy ott is nyomorba döntson egy csomó kiségzistenciát. Mielőtt azonban Temesvárt elhagyta volna, listát készített azokról, akiket február elsején a szolgálatból el kell bocsátani. Huszonegy ember szerepel ezen a listán és ezek közül a legtöbb családos ember. Valamennyinek kicsiny fizetése van és egyiknek a havi járandósága sem éri el a négyezer leit. A józsefváro-

si állomáson Stan Aurél osztályfőnök intézkedése kétségbeejtő állapotokat teremtett. Az állomás személyzetét már a múlt héten is erősen redukálták és ezek az újabb elbocsátások szinte lehetetlenné teszik majd a szolgálatot. Az elbocsátandók között van egy csomó kocsirendező is és Stan Aurél azt kívánja, hogy a megmaradt kocsirendezők ezentúl huszonnégy órás szolgálatot teljesítsenek, ami teljes lehetlenség és amire eddig nem volt példa. Az állomásfőnökség most jelentést terjeszt föl a vezérigazgatósághoz és kijelenti, hogy a szolgálat menetéért az erősen megfogyatkozott személyzettel semmi garanciát nem vállal.

— **Örült asszony vérengzése.** Bécsben egy Plachetzky Alojzia nevű elmebeteg asszony baltával életveszélyesen megsebesítette a férjét és a leányát, majd beretvéval elmentette saját torkát. Mindhármuk állapota reménytelen.

* **Ornstein Sándor dr. bőrgyógyász, urológus és kozmetikus szakorvos,** a bécsi I. bőrgyógyászati klinika volt osztályvezető orvosa, külföldről visszaérkezett és ismét rendel 10–11 és 3–5 óráig. Temesvár III., Str. T. Laureanu (Posta-utca) 11, Kültér mellett. Kozmetikai operációk, arediatermia és besugárzás, vizszerek eltávolítása.

— **Házasság.** Schwarz Tibor, a temesvári Duschnitz-cég beltagja tegnap, vasárnap házasságot kötött Szidon Csibi urleánnyal, Szidon József lugosi nyomdatulajdonos leányával.

— **Piros-fekete farsangi táncestélyt** rendez február 7-én a TMTE a Gyárudvar összes helyiségeiben. Aki már résztvett a TMTE tradicionális farsangi tánemulatságain, eleve tudja, hogy ezen az estén is kitűnően szórakozik minden résztvevő. Erre az estére számos meglepetést készít a rendezőbizottság.

100

felnőtt és gyermek szereplő

Karácsonyi álom

Balett

Rendezi a temesvári katolikus nőegylet. A páncokat betanítja: A. JAKABFFY Baby

Február elsején, este 8 órakor és másodikán délután 5 órakor a Városi Színházban

Jegyek elővételben a Jakabffy tánciskolában (Kossuth Lajos u 31) délután 4–6 között és január 30-tól kezdve a színházi pénztárnál.

Művészet

Az evangélikus nőegylet sikerült kultureszta a Tiszti Kaszinóban

Nagyszámu lelkes közönség jelenlétében tartotta meg a temesvári evangélikus nőegylet kulturesztélyét a Tiszti Kaszinó nagytermében. Az estélyt egy rendkívül bájos fiatal leány, Nelhiebel-Kisslinger Ili szavalata vezette be, aki Dahm Felix Az aragóniai királynő című költeményét adta elő drámai lendülettel. Utána Secosan Hamita, a kolozsvári zeneakadémia végzett növendéke, énekelte el igen figyelemreméltó készséggel és szépen, Lakme esengettyüáriáját és Brediceanu Doináját. A legújabb kamaragyűttes, Krayer Elemérné, Vojnovich dr. és Györfly Dezső Haydn zongora hármását játszották korhű tőkéllyel.

Sikerült az est számára a rendezőségnek Petala Mia asszonyt is megnyerni, aki ez alkalommal főleg operaáriákban ragyogtatta lélekelteli grandiózus művészetét. Először Santuzza dalát és Leonora áriáját énekelte a Troubadourból, majd a tomboló tapsviharra a Madárdalt adta ráadásul, varázslatos tudásával igazán madárröptű könnyedségével. Dr. Kriván Gyuláné Kiss József Rab asszonyát szavalta költői lendülettel és mélységgel. Csermák Lajos magyar dalokat énekelt. Nagyszerű megjelenése, elegáns előadói gesztusai, hangja meleg szépsége, énekbéli közvetlensége, most is a szokásos nagy sikert biztosították számára. Megfelelő énekbéli előtanulmányok után ideális énekes bonviván lehetne bármely nagy színpadon.

Az est folyamán Janura Jeny kitűnő ritmikus iskolájának két graciózus táncszámát is láthattuk. Meder Muci és Müller Marianne rendkívül kecesen lejtettek el egy babatáncot, majd Schimmerling Trude, Pollák Ági és Werkner Magda baletet adtak elő bájosan. A kis, alig hat éves Pollák Ági valóságos táncfenomén. Mozdulatának és gesztusainak plasztikája egy ösztönös tehetség korai bontakozását árulja el.

A magánszámok zongorakiséretét Tolnay Béla látta el nagyszerű izléssel és készséggel.

Flaneur.

Az ismert jó minőségű

Antracit-Brikett

ismét kapható.

Roksz, tűzifa, szalonszén

a legelőnyösebb árban házhoz szállítja

Vas és Társa

IV., Begajobbsor 17

Telefon 13-01

Rádió

Kedd, (Január 27.) Budapest. 9 óra 15: Szalonzenei hangverseny. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Hangverseny Gyulai Mária (hegedű) és Virág Ilona (ének) közreműködésével. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 1 óra: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés. 3 óra 30: A Tündérvásár meseórája. 5 óra: Tersánszky Jenő novellái. 5 óra 30: Operettrészletek. Közreműködik Kovács Ilonka a Városi színház operaénekesnője. 7 óra: Rádióposta. 7 óra 30: A budapesti Filharmoniai Társaság hangversenye Dohnányi Ernő közreműködésével, utána Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota szállóból. 11 óra: A rádió házikvartettjének hangversenye, Fekete Pál (ének) közreműködésével. **Bukarest.** 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: Román és könnyű zene. 5 óra 15: Zenekari hangverseny. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: A rádiózenekar hangversenye. **Bécs.** 11 óra 15: Gramofonzene. 12 óra: Déli hangverseny. 3 óra 20: Szórakoztató zene. 7 óra: Mozart: Don Juan című operájának előadása. 10 óra 10: A Gaudriot jazz-zenekar hangversenye. **Belgrád.** 12 óra 20: Déli hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Énekhangverseny. 5 óra 45: Népdalok harmonikán. 8 óra 45: Zenekari hangverseny. 10 óra 5: Jugoszláv hangverseny. 11 óra: Gramofonzene. **Langenberg.** 5 óra: Gramofonzene. 7 óra 45: Operettrészletek. 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny. **Leipzig.** 4 óra 30: Zenekari hangverseny. 7 óra 30: Mozart-előadás. 9 óra 10: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 10: Táncczene. **Milánó.** 5 óra: Gramofonzene. 7 óra 30: Tarka hangverseny. 8 óra 30: Hegedűhangverseny. 11 óra 55: Kávéházi zene. **Morva-Ostrava.** 3 óra: Gramofonzene. 6 óra: Citera hangverseny. 10 óra 20: Könnyű zene. **Prága.** 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra 35: Katonazene. 8 óra 30: A bécsi gitár kamaraduo hangversenye. **Róma.** 6 óra: Énekhangverseny. 8 óra 45: Operaelőadás. **Strassburg.** 7 óra 15: Gramofonzene. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. **Toulouse.** 7 óra 30: Táncczene. 10 óra: Operettrészletek. 11 óra: Jazz-band. **Varsó.** 5 óra 45: Szimfonikus hangverseny. 7 óra 25: Operaelőadás.

Szerda, (Január 28.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny Beczássy Kató (ének), Ragyóczy Joli (zongora) és Bárány Sziszi (hegedű) közreműködésével. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 5 óra: Somlay Károly novellái. 5 óra 30: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Mátyás király szerelmé című dalosjáték előadásának közvetítése Szegedről, utána a budapesti operaház tagjaiból alakult zenekar hang-

versenye. **Bukarest.** 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Zongoraszó. 10 óra 30: Énekhangverseny. **Bécs.** 11 óra: Operettrészletek. 1 óra 10: Gramofonzene. 3 óra 15: Délutáni hangverseny. 7 óra 35: Zenekari hangverseny. 8 óra 35: A bécsi filharmonikusok hangversenye. 10 óra 30: Esti hangverseny. **Belgrád.** 5 óra: Hegedűhangverseny. 5 óra 30: Jazz-band. 8 óra: Zongorahangverseny. 8 óra 30: Operaáriák. 9 óra 10: Esti hangverseny. **Breslau.** 7 óra: Gramofonzene. 9 óra 30: Könnyű zene. 10 óra 50: Kabaré. **Laibach.** 5 óra 30: Hangverseny. 8 óra: Szlo-

vén népdalok. **Leipzig.** 7 óra 30: Zenekari hangverseny. 10 óra 10: Táncczene. 12 óra: Szórakoztató zene. **Milánó.** 7 óra 30: Könnyű zene. 8 óra 45: Kamarazene. 11 óra 55: Kávéházi zene. **Prága.** 8 óra 30: Énekhangverseny. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. **Róma.** 5 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 55: Operaelőadás. **Strassburg.** 7 óra 15: Gramofonzene. 8 óra 30: Hangverseny. 9 óra 30: Esti hangverseny. 11 óra 30: Táncczene. **Toulouse.** 7 óra 30: Táncczene. 9 óra: Dalok. 10 óra: Esti hangverseny. 12 óra: Dalok. 12 óra 30: Jazz-band. **Varsó.** 7 óra 25: Gramofonzene. 9 óra: Spanyol zene. 11 óra: Táncczene.

Közgazdaság

Baltescu János dr.

egyhangu lelkesedéssel a temesvári kereskedelmi és iparkamara új elnöke lett

A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgatóválasztmánya Oprea János lemondásával megüresedett elnöki tisztséget tegnap töltötte be. Kun Richárd alelnök javaslatára a választmány Carje Valér, Taran Konstantin és Lázár Liviuszról álló szavazatszedő bizottságot választott, majd Lendvai Jenő főtitkár ismertette a kereskedelmi és iparkamara szervezőtől szóló törvény ama szakaszát, amely előírja, hogy a választás titkos legyen és abban csakis az igazgatóválasztmány választott tagjai vehetnek részt. Ezután az alelnök az ülést öt percre felfüggesztette. Az ülésnek újabb való megnyitása után megkezdődött a titkos szavazás. A választmány tagjai egyenkint járultak az urna elé. Elsőnek Totis Rezső vezérigazgató, belga királyi konzul adta le szavazatát. Utána a többi választmányi tag következett. A szavazás megejtése után megállapították, hogy negyvenhatan szavaztak le. A szavazóurna felbontása után megszámlálták a szavazatokat és Carje Valér a szavazatszedő bizottság elnöke megállapította, hogy Bal-

tescu János dr. eddigi kamarai alelnökre adták le az összes szavazatokat. Az eredmény közlését élénk taps kísérte, majd Kun Richárd enuncióval a választás eredményét:

— Tekintettel arra, hogy Baltescu János dr. kamarai alelnököt az igazgatóválasztmány egyhangu bizalma érte, őt a temesvári kereskedelmi és iparkamara elnökének jelentem ki.

Lelkes taps és éljenzés fogadta a bejelentést és Baltescunak elnökké történt megválasztását. Baltescu János dr. az ünnepélyes aktusnál nem lehetett jelen, mert napok óta ágyban fekvő beteg és így ünnepzése a legközelebbi ülésre marad. Kun Richárd az eredmény kihirdetése után lendületes szavakban mutatott reá Baltescu János dr. eddigi érdemeire, munkásságára, odaadó és fáradhatatlan tevékenységére, amelyet a kamara érdekében kifejtett és teljes bizalommal tekint az új elnök további tevékenysége elé. Kun Richárd szavait ismét lelkes éljenzés követte és az új elnököt az igazgatóválasztmány percekig ünnepelte.

Aradi cég fizetésektelensége. Ungár József és Fia aradi hordónagykereskedő az aradi törvényszéken fizetésektelenséget jelentett be. A cég fizetési zavarai súlyosan érintik az aradi kisiparosokat, akik a fizetésektelenségnél másfél millió lejel vannak érdekelve.

Az államvasutak új vezérigazgatója. Az államvasutak igazgatótanácsa ülést tartott és azon felolvasták Raducanu közlekedésügyi miniszter levelét, aki kérte a tanácsot, járuljon hozzá Jonescu tábornoknak vezérigazgatóvá történt kinevezéséhez. Az igazgatótanács ehhez megadta hozzájárulását.

Elmaradt közgyűlés. A temesvári ipartestületnek vasárnap délelőttre kitűzött évi közgyűlését nem lehetett megtartani, mivel a tagok nem jöttek

össze határozatképes számban. A közgyűlést jövő vasárnapra, azaz február 2-ra halasztották.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 307, Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 816.50, dollár 168.15, hollandi forint 67.80, dinár 2.99, francia frank 6.61.50, olasz lira 8.81.50, cseh korona 4.99, német márka 40.03, osztrák schilling 23.70, magyar pengő 29.43, svájci frank 32.69, belga (öt belga frank) 23.46.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Január 26.) Leszámitolóbank 88.5, Kereskedelmi Bank 101, Angol-Magyar Bank 72, Magyar Hitel 63.9, Pesti Hazai 168.5, Diáscsere 98, Csáky-Praekfalvi 10, Urikányi 74, Rima 45.5, Salgó 31.9, Általános Készlet 427, Beocsini 128, Nasici 94, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 99.5.

Színház

Sarkadi Aladár vendégszereplése. Sarkadi Aladár, a budapesti Víg-színház nagy művésze, esütörtökön kezdi meg temesvári vendégjátékait. Csütörtökön a Félémelet balra című francia bohózatban, pénteken a Szerencsetánc című operettben, szombaton délután a Dörmögő Dömötör című nagy zenés bohózatban és szombaton este a Tatárjárás nagy operettben lép föl. Sarkadi Aladár legjobb szerepeit játssza el Temesvárott.

Még kétszer: Csodabár. A közönség részéről megnyilvánult nagyszámu kívánságnak tett eleget a színház, amikor újra műsorra tűzte a Csodabár című remek operettet. A Csodabár ma és holnap kerül újra színpadra és pedig mozihelyekkel. A Csodabár előadásain a TAC jazzbandja is résztvesz.

Színházi műsor:

Kedd: Csodabár.
Szerda: Csodabár.
Csütörtök: Félémelet balra.
Pénteken: Szerencsetánc.
Szombat délután négy órakor: Dörmögő Dömötör.
Szombat este kilenckor: Tatárjárás.

Mozik

A Remarque-film győzni fog a temesvári svábok fölött

Az Universal bukaresti filmköltésnöző vállalat levelet intézett a temesvári városi mozik igazgatóságához. A levél beszámol arról, hogy a német parlamenti képviselők Bukarestben külön a számukra rendezett előadáson megtekintették a sokat vitatott Remarque-filmet és kijelentették, hogy abban semmi olyat nem látnak, ami miatt a filmet nem lehetne előadni. Pop Amosz igazgató a levelet, amely szombaton délelőtt érkezett meg, azonnal elküldte Bukarestbe az ott tartózkodó Balt a Koriolán dr. főpolgármesternek, akit arra kért, hogy a Nyugaton a helyzett változatlan című Remarque-filmét szintén tekintse meg annál is inkább, mivel arról Temesvár város nagytanácsa rendkívüli közgyűlésen fog dönteni. Ezen a közgyűlésen, amelyet a héten tartanak, válik majd el véglegesen, hogy a Remarque-film a városi Capitol-moziban előadásra kerül-e vagy sem.

A berlini mozikban a Remarque-film mégis színpadra kerül. A filmet ugyanis átdolgozták és ezt a változatot a cenzura jóváhagyta. Az új bemutató ezen a héten lesz.

Mozik mai műsora.

Forum: Repülő menyasszony — Zweimal Hochzeit. Bemutató. (Beszélő, zenés és éneklő film.)
Pelvárosi mozi: A levél. Bemutató. (Beszélő film.)
Gyárvárosi mozi: Páris királya. (Beszélő film.)
Érsébetvárosi mozi: Pánik, Harry Piel a főszerepben.
Mehalaj mozi: Pompeji utolsó napjai.

Lugoson

ugyanakkor jelenik meg a Déli Hírlap, mint

Temesvárott

Olcsóbb lett az apróhirdetés

A nyomasztó gazdasági viszonyokra való tekintettel, amikor minden lei többletkiadás számításba jön, a Déli Hírlap kiadóhivatala elhatározta, hogy az apróhirdetések díjtételeit leszállítja.

Ezentul egy szó ára két lei, vastagabb betűvel négy lei, legkisebb apróhirdetés ára húsz lei.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezményrel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanéveltségű közepette az állásközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szög tíz lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-trafik, Küttel-tér 1.

A Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér. Gránátos-utca sarok.

Jósnő

a Posta-utcából elköltözött Józsefváros, Bonnát utca 16, I. emelet.

Levelezés

A. I.

Értesítsen azonnal, hogy 30-án hol, hány órakor várjak? Bármely időben lehet, de csak 9 után! (202)

Alkalmazás

Biztos egzisztenciát talál!

Jólmenő kocsmá, étterem és szálloda családi okok miatt elszámolásra azonnal vagy bérbe kiadó. Ajánlatokat „Biztos” jeligére a kiadóba kérek. (217)

Állást keres

Soffőr

jobb családból való, állást keres. Vi dékre is megy. Kovácsik György, Bukovatz. (156)

Perfekt manikűröző nő házakhoz ajánlkozik. Cim a kiadóban. (198)

Téglagyári

malmi stb. üzemelektos és gépész, éves gyárlattal állást keres. Cim a kiadóban. (146)

Mosást vagy takarítást vállalkoz. Levelezőlap hívásra házhöz 100 leiert megyek. Öv. Moraveiz Györgyné. Kisoda, III. u. 26. (200)

Perfektül főző

mindenes állást keres, IV., Rózsa-utca 15, uj 26. (212)

Szabásban perfekt fehérenmü varró nő állást keres. Cim a kiadóban. (216)

AZ ŐSDIÁK

Írta: KOMÁROMI JÁNOS

A DÉLI HIRLAP REGÉNYE.

21. folytatás

— Az! — harsogott fel Csótán Berti. — Ez azonban még nem minden. Hanem: még abban az órában új albérleti-szerződést kötöttünk, melynek szellemében a szalonban való éjszakai alvásért semmit sem számítanak föl, ellenkezőleg: én fogok részesedni tetemes mennyiségű hurkában, kolbászban és tepertőben. A naturáliák átadása három részletben történik s az első részlet azon a napon esedékes, melyen a család ezeréves leszármazását fel-tüntető díszes okmányt fogom át-nyújtani. Történt ez hét nappal ez-előtt. Azóta összeálltam egy földim-mel, ki az Iparművészeti Főiskola növendéke: az cirkalmazza ki a család-fa-diplomát. Az összeállítás az én feladatom. Délutánonkint, mialatt az őseket hasalóm össze, olyanokat röhögünk barátom laká-sán, mint két vadzsamar. Három nap mulva készen vagyunk: lesz akkor hurka, kolbász, tepertő du-lásig! De innánk talán, kedves egy-kenyerespajtásom!

Ittak. Mudrony Sándor odavolt: — Hogy csinálod mégis? Hallatlan vakmerőség kell hozzá!

— Vakmerőség? — legyintett az- gunyosan. — Csak fantázia! Arra- vigyázok mindössze, hogy szere- tetremélt főbérőimnek apját, nagyapját és dédapját, illetve e- közeli-ősök születési és halálozási- dátumát a valóságnak megfelelően- tüntessem föl, miután ezt Kaesmá- rik bácsi maga is tudja. Már ki is- nyomoztam a szükséges adatokat, mivel a család legalább háromszáz- éve Pesten honos. Ami azonban „afölött” van, azt nem a multak- homályából ásom ki, — mentse- gem, hogy nem is lehetne kiásmi, — ha- nem szabályszerűen hasalóm. Kál- mán királyunk uralkodása éveiben- az akkori Kaesmárik-óst így irtam- be például a leszármazási-táblázat- ba: „Keled fia Guth, királyi nagy- vágó”. Mert arra is figyelemmel- vagyok természetesen, hogyha már- valamennyi elődök hentések és- egyéb vágók, ne legyenek akármi- lyen kocamészárosok...

— S azt hiszed, bedűlnék neked? — nézte végig szánakozva Mud- ronny Sándor.

Csótán Berti felkuncogott: — Hogy bedűlnék-e Kaesmárik- ék? Mások is bedűltek már azóta, bratyesz! Tegnapelőtt Kaesmárik- tata sógora jött hozzám (ugyan- csak hentesmester!) s szerénykedve- azíránt érdeklődött nálam, nem ál- lapitanám-e össze az ő őseit is Árpád apánk buzogányrengető nap- jaitól a máig. A legnagyobb kész- séggel vállalkoztam persze, hozzá- tévén azonban, hogy legalább há- rom egész hétre van szükségem, mivel ilyen esetben délelőttönkint a Nemzeti Múzeumban és az Or- szágos Főlevéltárban vagyok kény- telen buvárkodni... Elhiszik a- jámborak! A honorárium a sógor- nál is naturáliákból fog kitevődni: hurkából, kolbászból meg tepertő- ből... Barátom, ha félévig birom- ideggel ezt a gázságot, agyoneszem- magamat. De kénytelen vagyok- vele... Lásd be, kérek hogy ne- kem is jogom van jóllakni! Mit- szólsz egyébként az ötlethez?

— Grandiózus vagy, Bertikém! — adózott neki csaknem áhitattal- Mudrony Sándor.

A szomszédos asztalnál iddögál- tak és beszélgettek eközben a- dunai hajósok. Ezeket a kalandos vízi- utazókat „szárazföldi tengerész”- gunyszóval szokták volt illetni ab- ban az időben az igazi magyar ten- gerészek, akik óceáni utjaikról tér- tek haza koronkint, avagy a hadi- tengerészetnél szolgálván, szörnyű- esatahajók kalandozták be a fél- világot... Mindazáltal a bunai ha- jókat sem lehetett csak úgy félvál- ló venni! Amint Csótán Berti el- hallgatott kissé, odafigyeltek a- fantasztikusnak ható csoportozat- ra. Ültek ott az asztaloknál, kissé- elvetve magukat a félkönyökükön, zabi-gyerekek módjára s henece- tek egymás előtt. De tehettek is! Mert e merész dunai utazók között- akadnak egyesek, akik veszendő- úszályhajóikkal elkalandoztak a- Fekete-tenger ázsiai partvidékéig, miközben a tébolyító alakulatú ha- vas-csucsokat láttak csillogni a- soha el nem érhető messzeségben. Azóta is, valahányszor azokra a- távoli bércekre gondolnak vissza, olt- hatatlan vágyakozás keríti hatal- mába valamennyiöket. Mások eldi- cesekedtek, hogy a Duna deltáiból- törekény vízi-járműveiken leeresz- kedtek Jaffáig, sőt akadtak egye- sek, akiknek sikerült elvergőniök a Nilus torkolatáig is, ahonnet ál- litólag látták volna a Szaharát, ám a titokzatos sivatag pusztá látása- annyira elremítette őket, hogy- azonnal megfordultak visszafelé... Mudrony Sándor meg Csótán Berti- hallgatagon fülelgettek oda egy- darábig. De akkor megmozdult- Mudrony Sándor s látszott rajta, hogy mély révületből ébredt föl, amint ránézett leendő-ripacs bará- tjára:

— Mi ujság Taktabüdön, Berti- kém? Istenem, két esztendeje nem- jártam nálatok! Hogy van Rad- ványi Mártha, a jegyzőkisasszony?

Csótán Berti tenyerébe csüg- gesztette a fejét s félhangon be- szélt csak, mintha a hazai tájak- emléktől az ő szíve is el talált- volna nehezülni:

— Hej pajtás, nagy leány már a- kis Mártha s maholnap ugy lehet, hogy menyasszony lesz... Sokan- tapossák körülötte a földet ifju- uracsok. Bu kezd emészteni, ha- rá-gondolok... Mert mit tagadnám: voltak reményeim olykor, hogy vár- reám vagy öt esztendőt s akkor- oltár elé vezetem. De most már, hogy az isteni deszkák felé kezdek- orientálódni, vége minden számi- tásnak. Ugyan ki venne komolyan- egy ripacsot?! Nem is említve, hogy édesapám csepürágó gyanánt- kezel valamennyi színészt.

— De legalább egyszer szóltál-e- neki bizalmasan?

Csótán Berti megütődött:

— Kinek?

— Hát Mártának! — biztatta- Mudrony Sándor, mert rémi ügye- fogottságot kezdett megfigyelni- sok kalandokat megért régi osztály- társán.

(Folyt. Köv.)

Perfektül főző mindenes február 1-re állást keres. Érdeklődni: II., Liget-ut 1. ház mesternél. (207)

Perfekt szakácsnő éves bizonyítványokkal február 1-re állást keres. Ráczné, II., Tigris-u. 30. (206)

Négy középiskolát végzett 17 éves fiatalember, ki gépiráshoz is ért szerény fizetéssel bármely állást vállal. Cim a kiadóban. (211)

Adás-vétel

Eladó

szép sarokház hely. B. Fratelia, X. u. 74. sz. (148)

Családi ház

4 szoba, konyha, üvegfolysós és egy udvari egyszobás, konyhás lakással, gyümölcskert szőlőkkel 220 000 leiert eladó. II. Legelő-sor 22. (187)

Ház

60.000 leiert részletek eladó. Érdeklődni Mag vendéglő, Rónác. (192)

Fényezett üvegfal

jókarban lévő olcsón eladó I, Corvin Mátyas-u 6. asztalos műhely. (217)

Temesvár forgalmas helyen női fodrászüzlet lakással kivándorlás miatt eladó Cimeket „Olcsó házbér” jeligére a kiadóba kérek. (213)

Eladó

vagy bérbeadó Újszentesen kastély 12 hold földdel, ólall. 20 jószággal, 4 hizott sertéssel. Cim a kiadóban. (205)

Lakás

Kiadó

májusra három szobás összkomfortos, verandás utcai lakás. Földek eladók. III., Hattyu-u. 6. (147)

Elegáns

tiszta, világos utcai butorozott szoba azonnal vagy február 1-re kiadó. I., Szt. György tér 2. II. em. 10. (151)

Egy szobás

konyhás lakás kiadó. IV., Pacsirta-u. 14. sz. (169)

Elegáns butorozott

utcai szoba különbejárattal, fürdőszoba- használatú február 1-re kiadó. I., Lloyd-sor 11. III. em. 2. (204)

Lakás

kiadó. Ugyanott ház és butor eladó. Rónác. Str. Redu Negru 6. (199)

Két egymásbanyiló

butorozott szoba február 1-re előnyö- sen kiadó. II., Bárány-u. 16. (203)

Lakótársnőt

keresek kényelmes otthonomba. I., Lonovics-u. 5. I. em. 6. Gondáné. (214)

Két, esetleg háromszobás modern, tiszta, fürdőszobás lakást keresünk a Belvárosban lehetőleg azonal- használatra. Ajánlatokat a Gyap- juipar r. t. titkárságába kéretnek. (215)

Különféle

Müller Gottfried

és neje pirosgazolványa elveszett. Megtalálóját a rendőrségen adja le. (209)

Társat

50.000 leiel, bevezetett közismert ki- sebb vállalat keres. Leveleket a „Bo- hémvilág”, IV., Ormos-u. 14 továbbít. (210)

Kölcsönt

első helyen bekebelezésre keresek, Ugyanott egy régi értékes hegedű olcsón eladó. IV., Uri-u. 5. Telefon 23-88. Úgyvédi iroda. (201)

Gerhardt Irma

névre szóló pirosgazolványt elveszett. Megtalálóját a rendőrségen adja le.

Bukaresti megbízások, külföldi utle- velek meghosszabbítása, vizumok, va- suit bérletek, olcsó és gyors beszerzése, H. E. R. Z. Kurier iroda, Timisoara, IV., Bem-utca 28. 356 Naponta kurier járát!